

Kuulemisen palautekooste, tulvariskien alustavan arvioinnin ja merkittävien tulvariskialueiden nimeämisen tarkistaminen

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on arvioinut vesistöjen ja meriveden tulvimisesta aiheutuvat tulvariskit Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien alueilla. ELY-keskus ehdottaa alueelle viittä merkittävää tulvariskialuetta: Lapua (Lapuanjoki), Ilmajoki-Seinäjoki (Kyrönjoki), Ylistaro-Koivulahti (Kyrönjoki), Laihia-Tuovila-Runsor (Laihianjoki) ja Lapväärtti (Lapväärtin-Isojoki).

Ehdotuksen lisäksi suunnittelun aikaista osallistumista, tiedottamista ja kuulemista on kuvattu erillisellä asiakirjalla "Tulvariskien hallintasuunnitelman ja ympäristöselostuksen valmistelun osallistuminen, tiedottaminen ja kuuleminen".

ELY-keskusten ehdotusten perusteella maa- ja metsätalousministeriö nimeää 22.12.2018 mennessä merkittävät tulvariskialueet ja asettaa niille tulvaryhmät maakunnan liiton ehdotuksesta. Merkittävillä tulvariskialueilla laaditaan tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä suunnitelmat tulvariskien estämiseksi ja vähentämiseksi.

Merkittävien tulvariskialueiden nimeäminen ja muu tulvariskien hallinnan suunnittelu perustuvat lakiin (620/2010) ja asetukseen (659/2010) tulvariskien hallinnasta sekä lakiin viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (ns. SOVA-laki 200/2005)

Kuuleminen ja lausuntopyynnöt

Pohjanmaata, Etelä-Pohjanmaata ja Keski-Pohjanmaata koskeva ehdotus merkittäviksi ja muiksi tulvariskialueiksi sekä asiakirja suunnittelun aikaisesta osallistumisesta, tiedottamisesta ja kuulemisesta olivat nähtävillä 9.4.2018 – 9.7.2018 kuntien virallisilla ilmoitustauluilla ja/tai kuntien internet-sivuilla, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimipaikoissa sekä ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/vaikutavesiin > Tulvariskien hallinta > Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa.

Kaikilla oli mahdollisuus esittää mielipiteensä merkittävien tulvariskialueiden ja muiden tulvariskialueiden nimeämisestä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 9.7.2018 mennessä postitse, sähköpostitse tai www.lausuntopalvelu.fi –sivuston kautta. Lisäksi palautteen pystyi antamaan Webropol-kyselyn kautta.

Lausunnot ja palautteet

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus sai määräaikaan mennessä yhteensä 20 lausuntoa tai palautetta:

Kunta	10 kpl
Viranomaisen	2 kpl
Liitto	2 kpl
Etujärjestö/yhteisö/pengerrisyhtiö	5 kpl
Yksityinen	1 kpl

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Annetut lausunnot ja kannanotot sekä ELY-keskuksen vastineet niihin:

Taho	Lausunto/kannanotto	ELY-keskuksen vastine
Alavuden kaupunki	Alavuden kaupungin alueelle ei ole osoitettu tulvariskialueita. Alin rakentamiskorkeus tulee huomioida ja järville osoitettuja tulvarajoja tulee noudattaa.	ELY-keskus toteaa, että maankäytön suunnittelu on merkittävässä osassa tulvariskiä vähentävänä toimenpiteenä. Alin rakentamiskorkeus tulisi huomioida yleis- ja asemakaavoissa sekä rakennusjärjestyksissä. Nämä toimenpiteet on esitetty myös koko vesistöaluetta koskevassa tulvariskien hallintasuunnitelmassa.
Korsnäsön kunta	Ei huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
Kristiinankaupungin kaupunki (ehdotettu merkittävää tulvariskialuetta)	Lapväärtin lisäksi kaupungin alueella on tulvariskialueita Tiukanjoen ja Härkmerenjoen alueilla. Tiukanjoelle toivotaan uutta tulvariskien alustavaa arviointia, jossa huomioidaan tarkemmin vuosien 2012 ja 2013 tulvista saadut kokemukset. Joen kunnossapitoa tulisi kehittää ja toimenpiteiden lupamenettelyä helpottaa Natura 2000 –alueilla.	ELY-keskus toteaa, että Tiukanjoen alueella on ajoittain tulvia, mutta alue ei täytä laissa tarkoitettua merkittävän tulvariskialueen kriteerejä. ELY-keskus edistää tulvasuojelua ja muita tulvariskien hallintaa parantavia toimenpiteitä myös muilla kuin merkittävillä tulvariskialueilla. Tiukanjoella on toteutettu tulvasuojeluhankkeita vuosien 2012 ja 2013 tulvien jälkeen, jotka ovat vähentäneet alueen tulvariskejä. Lapväärtin-Isojoen vesistöalueelle nimettävä tulvaryhmä laatii ja päivittää tavoitteita ja toimenpiteitä edistämään tulvariskien hallintaa vesistöalueella. Ensimmäisellä suunnittelukierroksella määritellyjä toimenpiteitä voidaan edelleen edistää tarpeen mukaan.
Laihian kunta (ehdotettu merkittävää tulvariskialuetta)	Tulvariskien hallintasuunnitelmissa tulisi tarkemmin määritellä, kuinka toimenpiteet toteutetaan ja toimenpide-ehdotukset tulisi huomioida tarkemmin viranomaistyössä. Tulvasuojeluviranomaisten rooli tulisi olla suurempi. Laihianjoen tulvat aiheuttavat suuren uhan vesistön läheisyydessä olevalle maanviljelylle ja kiinteistöille. Muuttuvat olosuhteet tulisi huomioida ja niihin tulisi reagoida nopeasti.	ELY-keskus toteaa, että Laihianjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaa päivitetään tulvariskien hallinnan toisella suunnittelukierroksella, jolloin ehdotettuja toimenpiteitä voidaan tarkistaa ja toteutusta edelleen edistää. Tulvariskien hallinnan tavoitteita ja toimenpiteitä suunnitellessa tulee myös huomioida muuttuvat olosuhteet. Laihianjoen tulvakartoitus päivitetään vuoden 2019 aikana, jolloin saadaan tarkempaa tietoa alueen tulvariskeistä. Tulvariskien hallinnassa huomioidaan vesistöalue kokonaisuutena ja tavoitteena on pitää kokonaisvahingot vesistöalueella mahdollisimman vähäisinä.
Lapuan kaupunki (ehdotettu merkittävää tulvariskialuetta)	Tulvariskialueen raja-alue riittävän laaja. Toimintavarmuuteen tulee kiinnittää huomiota (erityisesti digi- ja infraverkosto). Lapuanjoen pengerrysalueiden tulvakynnyksiä ei tule nostaa.	ELY-keskus toteaa, että tulvien kunnallistekniikalle aiheuttamia haasteita tulisi huomioida asemakaavoissa ja rakennusjärjestyksissä. Toimenpide on myös osa vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaa. Tulvariskikartoituksissa on selvitetty digi- ja infraverkkoon kohdistuvia tulvariskejä. Tietoa voidaan hyödyntää jatkosuunnittelussa ja varautumisessa. Tulvariskien hallinnan toisella kierroksella voidaan täsmentää ja tarkastaa vesistöalueen riskikohteita ja edistää toimenpiteitä, joilla huomioidaan toimintavarmuus tulvatilanteessa.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Maalahden kunta	Esitys hyväksytään. Alueelle ehdotetaan muuta tulvariskialuetta ja ehdotus hyväksytään. Valmisteilla on virtausmallinnus kunnan ja ELY-keskuksen yhteistyöhankkeena.	Merkitään tiedoksi.
Närpiön kaupunki	Ei huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
Pedersören kunta	Alueelle ehdotetaan muuta tulvariskialuetta ja ehdotus hyväksytään. Jääpadot aiheuttavat alueella tulvariskiä. Kevättulvista voi aiheutua vaikutuksia raakaveden laatuun.	Merkitään tiedoksi.
Uudenkaarlepyyn kaupunki	Alueelle ehdotetaan muuta tulvariskialuetta ja ehdotus hyväksytään.	Merkitään tiedoksi.
Vaasan kaupunki (ehdotettu merkittävää tulvariskialuetta)	Tulvariskialueet on kartoitettu hyvin, ehdotukseen ei ole lisättävää. Merivesitulvien riskejä Vaasan Veden tekniselle omaisuudelle tulisi kartoittaa. Alueen toimijoiden yhteistyöhön toivotaan ohjausta ja panosta sekä rannikon että Kyrönjoen aiheuttamien tulvariskien osalta.	ELY-keskus toteaa, että mm. tulvaryhmien työskentely edesauttaa toimijoiden yhteistyötä. Lisäksi tulvariskien hallinnan toimenpiteiden toteuttamiseksi voidaan perustaa ohjaus- ja suunnitteluryhmiä. Tulvariskien hallinnan suunnittelun toisella kierroksella tulvakartoitusta laajennetaan Kyrönjoen suistoon ja näin suunnittelun pohjaksi saadaan luotettavaa tietoa alueen tulvariskeistä. ELY-keskus huolehtii tulvariskien hallinnan suunnittelusta myös muilla kuin merkittävillä tulvariskialueilla ja merivesitulvien aiheuttamat tulvariskit tulee huomioida rannikkoalueen suunnittelussa. Suomen ympäristökeskus on päivittänyt yleispiirteisen tulvavaarakartan merialueille (2017), jota voidaan käyttää arvioinnin ja suunnittelun pohjana sekä tarkentaa tarpeen mukaan.
Kainuun ELY-keskus, patoturvallisuusviranomaisen	Esityksistä merkittäviksi tulvariskialueiksi ei ole huomautettavaa. Patoturvallisuus on huomioitava tulvariskien hallintasuunnitelmissa. Patoturvallisuuslaki (494/2009) koskee kaikkia patoja mukaan lukien tulvapenkereet.	Merkitään tiedoksi.
Pohjanmaan pelastuslaitos	Ehdotukset merkittäviksi ja muiksi tulvariskialueiksi erinomaiset. Täsmennystä Laihianjoen ja Kyrönjoen bifurkaatioalueen osalta toivotaan ymparisto.fi/vaikutavesiin –sivustolla esitetyn kartan osalta.	Merkitään tiedoksi.
Etelä-Pohjanmaan liitto	Ehdotus on perusteltu. Muutokset ovat vähäisiä Etelä-Pohjanmaan kannalta. Ilmastonmuutos on huomioitu ehdotuksessa. Tulvariskialueiden ja maankäytön yhteys tulee huomioida suunnittelussa.	Merkitään tiedoksi.
Pohjanmaan liitto	Ehdotus tulvariskialueiksi on systemaattinen, perusteellinen ja huomioi pitkän aikavälin tavoitteet. Uudet merkittävät tulvariskialueet ja muutokset edellisellä kierroksella nimettyihin alueisiin ovat perusteltuja. Vaikuttamismahdollisuudet prosessissa ovat hyviä ja tärkeitä. Tulvariskien hallintaan liittyvien tavoitteiden asettelua ja arviointikriteerejä tulee päivittää jatkuvasti. Suomen kaavoitusjärjestelmän muutos tulisi huomioida tulvariskien hallinnan suunnittelussa.	ELY-keskus toteaa, että maankäytön suunnittelu on merkittävässä osassa tulvariskiä vähentävänä toimenpiteenä. Toiminta on jatkuvaa ja tulvaryhmän tulee huomioida suunnittelussa ja ehdotuksissa myös muuttuvat olosuhteet.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

	Ilmastonmuutoksen vaikutukset tulee huomioida tulvariskien hallinnassa ja kaavoituksella on tässä myös tärkeä rooli.	
MTK Keski-Pohjanmaa	Ehdotukset tulvariskialueiksi todennäköisesti aliarvioitu tulvien pelloilta aiheuttaman huuhtouman osalta. Vesistöjen virtauskapasiteettia ei tule kunnostusten yhteydessä heikentää. Lohtajanjoella tulvat toistuvat usein ja toimet ovat tarpeen. Tulvariski on kasvanut Perhonjoen ja Korpilahdenojan alajuoksun peltoalueilla ja voivat pahimmillaan estää liikennöinnin valtatie 8:lla. Ehdotetun muun tulvariskialueen lisäksi tulvia esiintyy toistuvasti Kruunupyynjoen yläjuoksulla Isokylän ja Patanan peltoalueilla.	ELY-keskus toteaa, että tulvariskien hallinnasta annettu laki (620/2010) 8§ määrittää merkittävän tulvariskialueen kriteerit ja yleiseltä kannalta katsoen vahingolliset seuraukset. Näitä kriteerejä ei voida perustellusti soveltaa tulvaherkille peltoalueille. Tulevaisuuden tulvariskien hallinnassa keskitytään monitavoitteisten ja kestävien ratkaisujen löytämiseen. Seuraavalla suunnittelukierroksella merkittävät tulvariskit tarkastellaan uudelleen muuttuneissa olosuhteissa. ELY-keskus edistää tulvasuojelua ja muita tulvariskien hallintaa parantavia toimenpiteitä myös muilla kuin merkittävillä tulvariskialueilla.
Österbottens svenska producentförbund r. f.	Tulvariskialueet vastaavat niitä joissa tulvavahinkoja on aiemmin ollut. ÖSP ehdottaa, että Maa- ja metsätalousministeriö nimeää ÖSP:n edustajan tuleviin tulvaryhmiin, jotta maanomistajat voivat olla mukana suunnitteluprosessissa.	ELY-keskus toteaa, että ehdotukset tulvaryhmiä tekevät maakunnan liitot. Pyrkimyksenä on parantaa viranomaisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyötä sekä toimintamalleja tulvatilanteissa. Lausunto huomioidaan ehdotuksessa tulvaryhmiä.
Kärklax Samfälligheter	Kyrönjoen alajuoksun maankohoaminen ja sedimentoituminen tulee huomioida suistoalueen ja alajuoksun suunnittelussa. Ruoppaus on ainoa tehokas tapa estää jääpatojen muodostumista, eikä siitä aiheudu luonnolle pitkäkestoista haittaa.	ELY-keskus toteaa, että Kyrönjoen suistoalueen kehittämistä varten on perustettu työryhmä, joka on ohjannut alueelle laadittavan yleissuunnitelman tekoa. Suunnitelmassa on kartoitettu tulvasuojelutoimenpidevaihtoehtoja. Yhtenä toimenpidevaihtoehtona esitetään ruoppausta. Toimenpiteiden priorisoinnista ja eteenpäinviemisestä sovitaan työryhmässä.
Kitinojan pengerrysyhtiö	Tulvariskien hallinnan tavoitteet ja toimenpiteiden arviointi kohdallaan. Kitinojan pengerrysalueen alapuolella maataloutta haittaavaa vettä huipputulvien aikana. Vesien varastokapasiteetin lisääminen ja penkereiden korkeuden tarkistaminen on huomioitava.	Merkittään tiedoksi. ELY-keskus toteaa, että Kyrönjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelman mukaan olemassa olevien rakenteiden kunnossapidosta tulee huolehtia. Lisäksi valumavesien pidättämistä tulisi kehittää vesistöalueiden latvaosilla. Toimenpiteiden edistämistä jatketaan tulvariskien hallinnan toisella kierroksella.
Poomin pengerrysyhtiö ja Ämpin pengerrysyhtiö (yhteinen lausunto)	Ehdotus hyväksytään.	Merkittään tiedoksi.
Yksityinen henkilö	Rajaukset merkittäviksi ja muiksi tulvariskialueiksi oikeat. Tiedotus tulvista on ollut erinomaista netissä ja tekstiviestipalvelulla. Nettisivut, tilastot ja ajantasainen vedenkorkeuden seuranta olivat hyviä. Tietoa löytyy netistä, mutta kaikki eivät osaa sitä hakea. Kiinteistöjen tulvantorjuntaoppaan voisi jakaa uudestaan.	ELY-keskus toteaa, että varautumista tulvariskeihin mm. tiedottamisen keinoin jatketaan ja kehitetään edelleen. Samalla huomioidaan myös tiedon saavutettavuus. Tulvantorjuntaoppaita voidaan jakaa uudelleen tulvariskialueille.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Alvar Aallon katu 8
PL 156 60101 SEINÄJOKI

Puhelin
0295 027 500

Telefaksi
(06) 414 3020

Sähköposti
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

www.ely-keskus.fi

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kiittää lausuntojen ja palautteen lähettäjiä. Tulvariskien alustavan arvioinnin tarkistukseen tai ehdotukseen Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan merkittäviksi tulvariskialueiksi ja muiksi tulvariskialueiksi ei kuulemisen perusteella ole tarpeen tehdä muutoksia.

Palautteessa annetut ehdotukset ja kehittämiskohteet mm. tulvaryhmien työskentelyyn, kokoonpanoon, tulvariskien hallinnan toimenpiteisiin ja tavoitteisiin sekä muuttuviin olosuhteisiin otetaan mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan huomioon tulevan kierroksen suunnittelutyössä.